

29. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: **6. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Državnog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: Malinska, 14. travnja 2022. godine

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

U SVAKOM OD PRVIH PET ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR.

ZAOKRUŽI SLOVO TOČNOG ODGOVORA.

1

1. Koji od navedenih procesa nije opisan u tekstu?

Ivan je s obitelji vodio veliko poljoprivredno imanje u manjem naselju u okolici grada Sinja. Zaradom od poljoprivredne proizvodnje i prodaje svojoj djeci omogućio je školovanje u inozemstvu. Nakon završetka njihovog školovanja, Ivan se sa svojom obitelji odlučio preseliti u Beč, ponajviše zbog lošeg financijskog stanja poljoprivrednog gospodarstva budući da je izgubio brojne lokalne kupce koji su zbog gospodarskih razloga odselili u razne države Europske unije.

- a) depopulacija
- b) deruralizacija
- c) odljev mozgova
- d) unutarnja migracija
- e) vanjska migracija

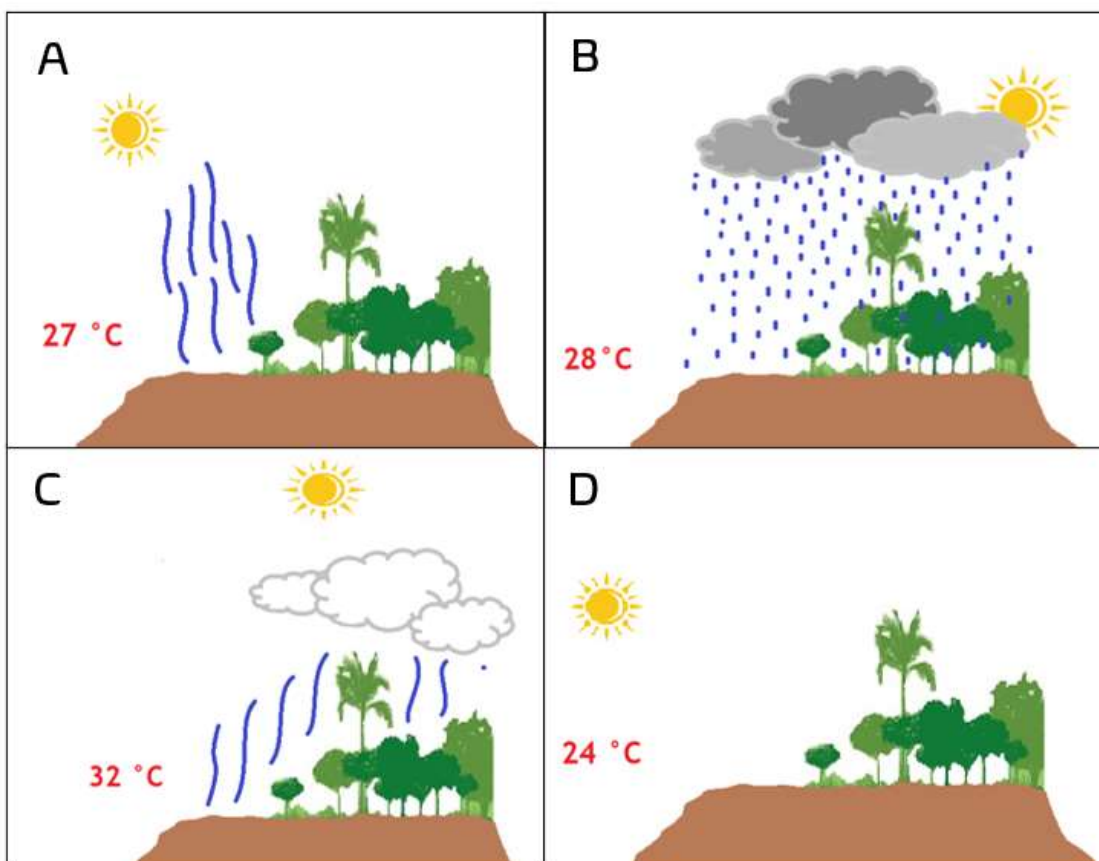
1

2. Na fotografijama su predmeti čiji nazivi u hrvatskom standardnom jeziku potječu iz jezika druge države. Koje je ime države u kojoj je taj jezik službeni?

- a) Austrija
- b) Italija
- c) Mađarska
- d) Srbija
- e) Turska

3. Koji je ispravan vremenski redoslijed nastanka zenitnih kiša tijekom jednog dana prikazanih na crtežima i obilježenih slovima od najranijih do najkasnijih događaja?

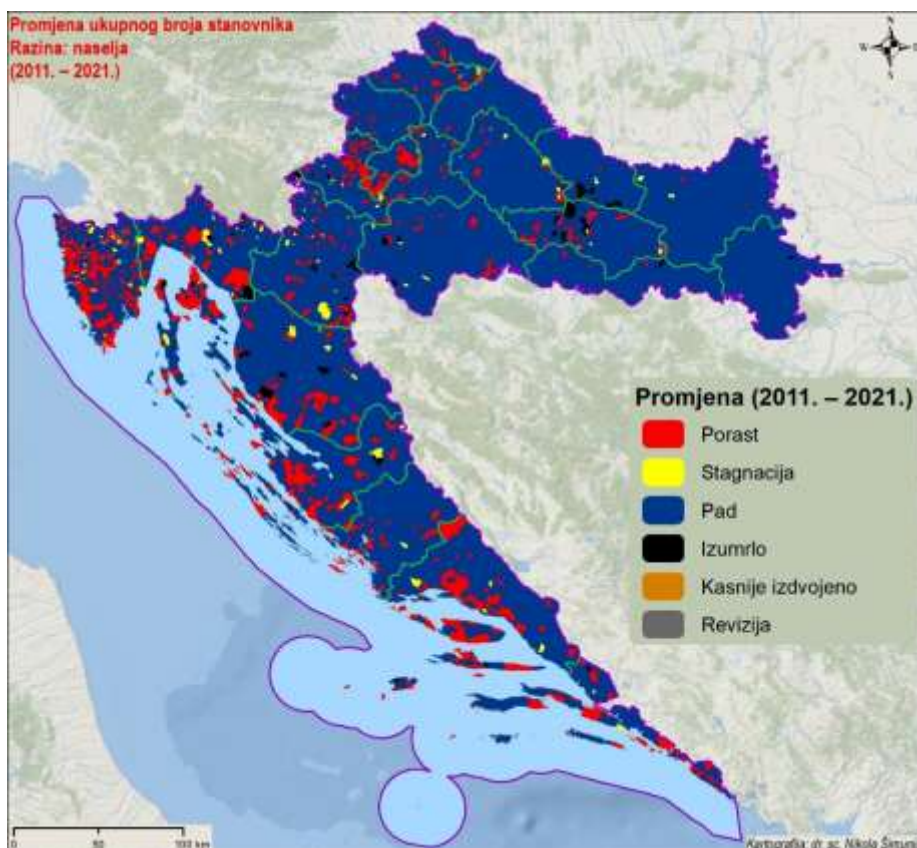

- a) A → B → C → D
- b) D → A → C → B
- c) A → C → B → D
- d) D → A → B → C
- e) B → D → A → C

4. Među navedenim tvrdnjama zaokruži slovo tvrdnje koja se odnosi na opis klime, a **ne** na opis vremena.

- a) Nogometna utakmica će se odigrati u gotovo idealnim uvjetima. Vlažnost zraka je niska, dok je brzina vjetra 1 m/s.
- b) Topliji dio godine u Dubrovniku je uglavnom suh i s prosječnim mjesečnim temperaturama iznad 20 °C.
- c) Jutro će biti rosno i s mjestimičnim temperaturama ispod 0 °C. Potrebno se dvoslojno odjenuti i pripaziti na moguću poledicu na cesti.
- d) Današnja temperatura ispred školske zgrade je 12 °C, vjetar je sjeveroistočnog smjera.
- e) Izmjerena količina padalina u Senju u posljednjih deset dana iznosi 11 mm.

5. U kojem od navedenih područja prevladava depopulacija?

- a) otoci Primorsko-goranske županije
- b) priobalje Splitsko-dalmatinske županije
- c) sjeverozapadni dio Zagrebačke županije
- d) unutrašnjost Šibensko-kninske županije
- e) zapadni dio Istarske županije

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA SU PO DVA TOČNA ODGOVORA.
ZAOKRUŽI SLOVA TOČNIH ODGOVORA.**

6. Koje su dvije od navedenih tvrdnji o trodiobi vlasti u Republici Hrvatskoj točne?

- a) U Hrvatski sabor punoljetni građani biraju svoje zastupnike na lokalnim izborima na razdoblje od četiri godine.
- b) Trenutni predstavnici izvršne vlasti u Hrvatskoj su Zoran Milanović i Andrej Plenković.
- c) Predsjednik Republike Hrvatske se bira tajnim glasanjem na izborima na razdoblje od pet godina.
- d) Predsjednik vlade Republike Hrvatske može biti izabran maksimalno u dva mandata.
- e) Predsjednik vlade Republike Hrvatske predstavlja Hrvatsku u zemlji i inozemstvu, raspisuje izbore i vrhovni je zapovjednik njezinih oružanih snaga.

2	
---	--

7. Koje su dvije točne tvrdnje o prostornom kretanju stanovništva Hrvatske?

- a) U prvom iseljeničkom valu koji je trajao do 18. st. glavni uzrok iseljavanja bile su prirodne nepogode.
- b) U drugom iseljeničkom valu tijekom 19. st. iselilo je oko 750 000 stanovnika.
- c) Treći iseljenički val tijekom 20. st. obilježio je „privremeni rad“.
- d) Odredište najvećeg broj svih odseljenih iz Hrvatske je Europa.
- e) Jedan od uzroka četvrtog iseljeničkog vala je Domovinski rat.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU SATELITSKE SNIMKE.

1	
---	--

8. Koji je tip naselja prema obliku prikazan na satelitskoj snimci?

- a) nizno
- b) obalno
- c) raštrkano
- d) zbijeno
- e) zvjezdasto

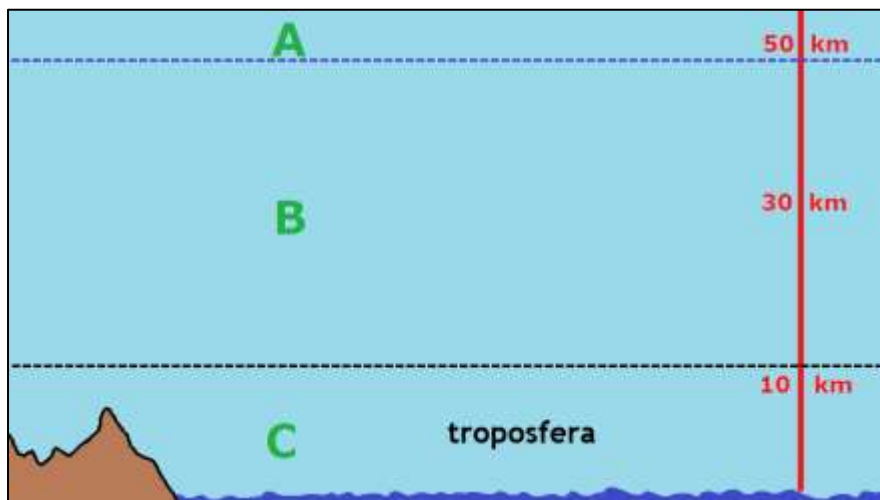
1	
---	--

9. Naselje sa satelitske snimke brojem stanovnika najmanje je županijsko središte primorskih županija. Ime tog naselja jest _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I CRTEŽA. DOPUNI REČENICE ODGOVARAJUĆIM POJMOVIMA I SLOVIMA.

3

10. Slovom **A** označen je sloj atmosfere koji nazivamo _____, dok je slovom **B** označen sloj atmosfere koji nazivamo _____. Ozonski sloj nalazi se u dijelu atmosfere koji je označen slovom _____.

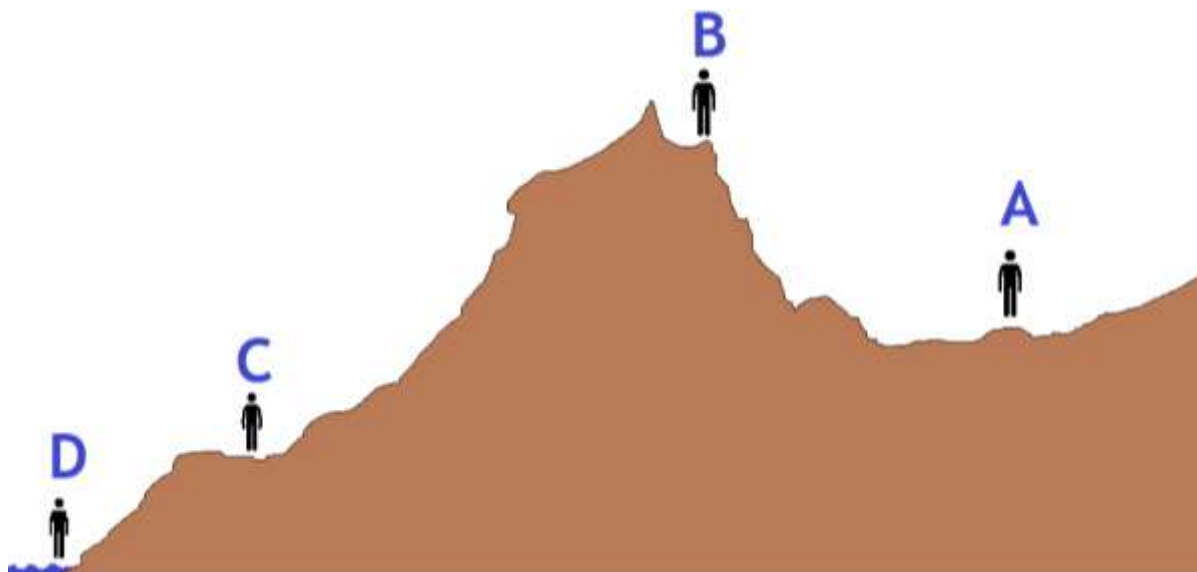
2

11. Naziv pogonskog goriva koje koristi vrsta elektrane s fotografije jest _____. Ime naselja u Istri u kojem je smještena ova elektrana jest _____.

1

12. Pri normalnim atmosferskim uvjetima tlak zraka ima najviše vrijednosti na lokaciji gdje se nalazi osoba obilježena slovom ____, dok tlak zraka ima najniže vrijednosti na lokaciji gdje se nalazi osoba obilježena slovom ____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2

13. Poveži nacionalne manjine s gradovima u kojima čine više od 10 % stanovništva (prema Popisu stanovništva 2011. godine).

A – Slovaci

B – Česi

____ Čazma

____ Daruvar

____ Ilok

____ Križevci

____ Županja

2

14. Poveži opis s pripadajućim pojmom.

A – Oblik izravnoga odlučivanja, izjašnjavanja građana o nekim pitanjima od osobite važnosti za užu ili širu zajednicu.

B – Organizirana skupina građana koja se bori za vlast.

____ lokalni izbori

____ parlamentarni izbori

____ referendum

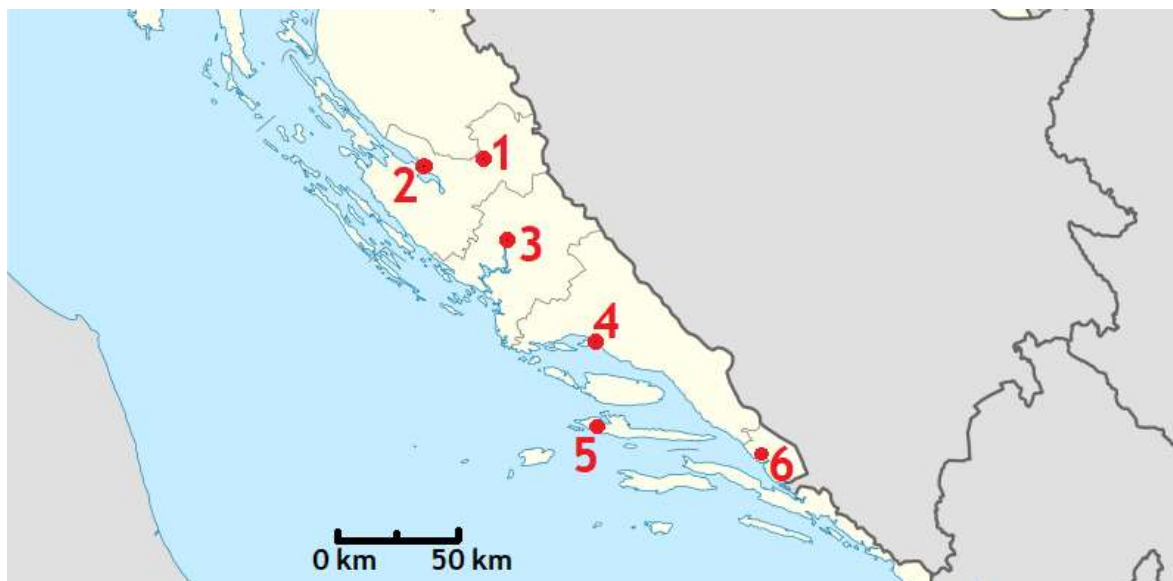
____ politička stranka

____ predsjednički izbori

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UPISIVANJEM ODGOVARAJUĆIH BROJEVA NA CRTE. TRI BROJA NA KARTI SU VIŠAK.

3

15. Poveži lokaciju s vremenskim ekstremom koji je ondje izmjeren.

- ____ najviša službeno izmjerena temperatura zraka u Hrvatskoj
 ____ najviša službeno izmjerena brzina udara bure u Hrvatskoj
 ____ najviša službeno izmjerena vrijednost insolacije (osunčanosti) u Hrvatskoj

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. DVA POJMA IZ SREDNJEGA I DVA POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU SE POVEZATI.

3

16. Poveži ime naselja s gospodarskim obilježjem i županijom u kojoj se nalazi.

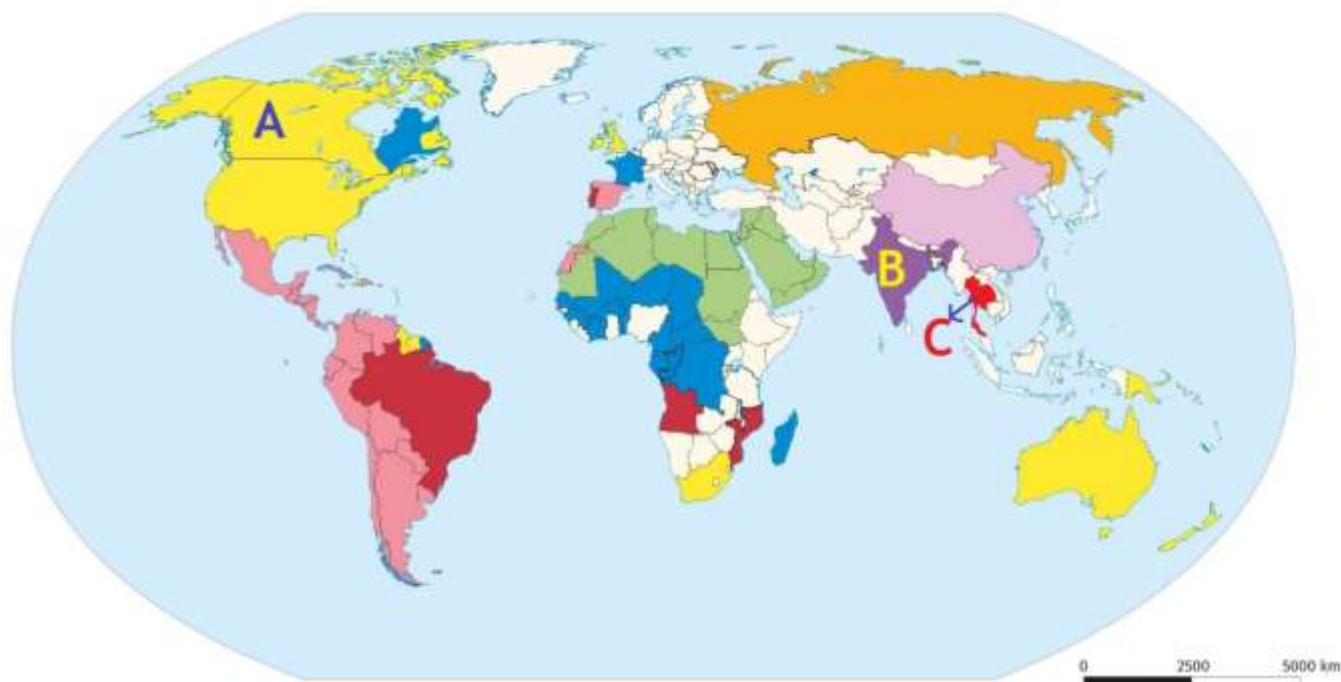
____ Đeletovci	A) prevladavaju naftna polja	1) Virovitičko-podravska
____ Jertovec	B) prevladavaju plinska polja	2) Krapinsko-zagorska
____ Molve	C) rafinerija nafte	3) Vukovarsko-srijemska
	D) vjetroelektrana	4) Koprivničko-križevačka
	E) termoelektrana	5) Varaždinska

3

17. Poveži navedena područja Hrvatske s vrstom tla i prevladavajućom prirodnom vegetacijom.

____ Papuk i Psunj	A) močvarna tla	1) mješavina hrasta i bora
____ Lonjsko polje	B) crvenica	2) mješavina bukve, kestena i jele
____ zapadna Istra	C) smeđa tla	3) planinska bukva, jela i klekovina
	D) crnica	4) hrast lužnjak, jasen, vrba i topola
	E) podzol	5) obični grab

18. Poveži države obilježene slovima s prevladavajućom vjeroispovijesti (religijom) i pismom.

_____ Država A	A) hinduisti	1) 地理
_____ Država B	B) katolici	2) география
_____ Država C	C) muslimani	3) भूगोल
	D) budisti	4) géographie
	E) protestanti	5) γεωγραφία

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU TEKSTA I PRILOŽENE KARTE.
PROČITAJ TEKST O JUŽNOM POLU I DOPUNI REČENICE ODGOVARAJUĆIM
POJMOVIMA.

Južni pol se nalazi u središnjem, kopnenom dijelu Antarktike na 2800 m nadmorske visine. Prvi ljudi koji su uspjeli doći na Južni pol bili su Roald Amundsen i njegova ekipa 14. prosinca 1911. godine. Amundsenov konkurent Robert Falcon Scott stigao je na pol mjesec dana kasnije. Na povratku su od gladi i hladnoće umrli i Scott i svi članovi njegove ekipe.

2 19. Dolazak Amundsenove ekipe na Južni pol bio je za vrijeme _____ (upisati **polarnog dana** ili **polarne noći**), dok je u vrijeme kada je Amundsenova ekipa došla na Južni pol na južnoj Zemljinoj polutci bilo godišnje doba koje nazivamo _____.

2 20. Naziv planetarnog vjetra koji puše na tom području (južne polarne širine) jest _____, dok udaljenost od Južnog pola do južne polarnice iznosi _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE TABLICE I KARTE.

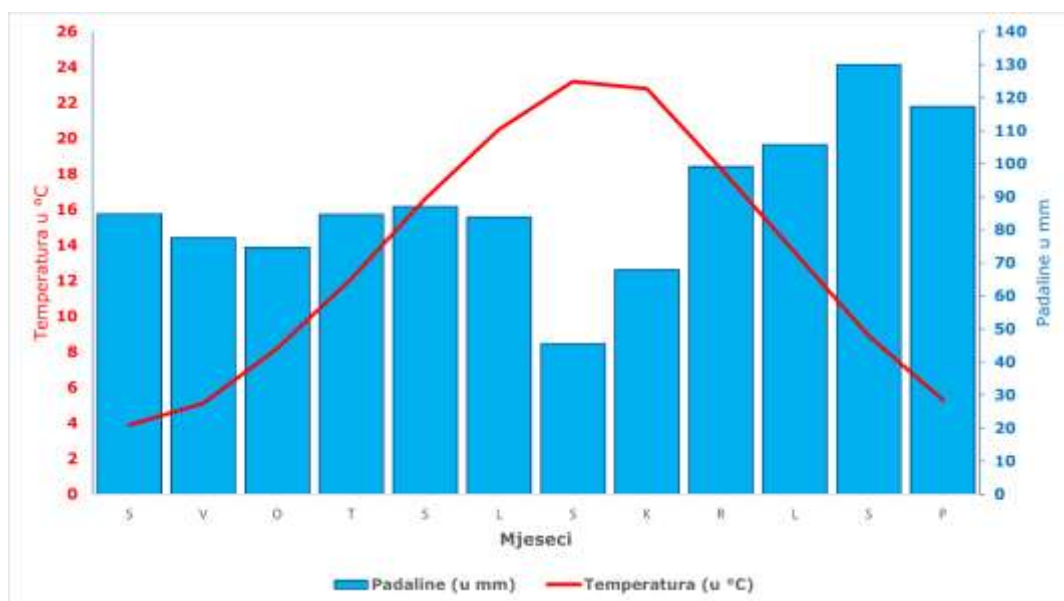

Gradovi	Broj rođenih 2020.	Broj umrlih 2020.	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Površina (u km ²)
Dugi Rat	74	62	7 092	6 904	10,8
Omiš	158	177	14 930	14 125	266,0
Imotski	119	94	10 764	9 321	73,0
Baška Voda	31	29	2 775	2 613	19,0
Podstrana	119	75	9 129	10 386	11,5
Trilj	71	116	9 109	8 228	267,0

2 21. Ime naselja u kojemu je zabilježen najveći apsolutni prirodni porast stanovništva 2020. godine jest _____. Ime naselja s najvećim apsolutnim padom broja stanovnika u međupopisnom razdoblju 2011. – 2021. jest _____.

2 22. Apsolutna prirodna promjena stanovništva najistočnijeg naselja od navedenih u tablici iznosila je 2020. godine _____. Gustoća naseljenosti površinom najmanjeg naselja od navedenih u tablici 2021. godine iznosila je _____.

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU KLIMATSKOG DIJAGRAMA I
PRILOŽENE KARTE.**

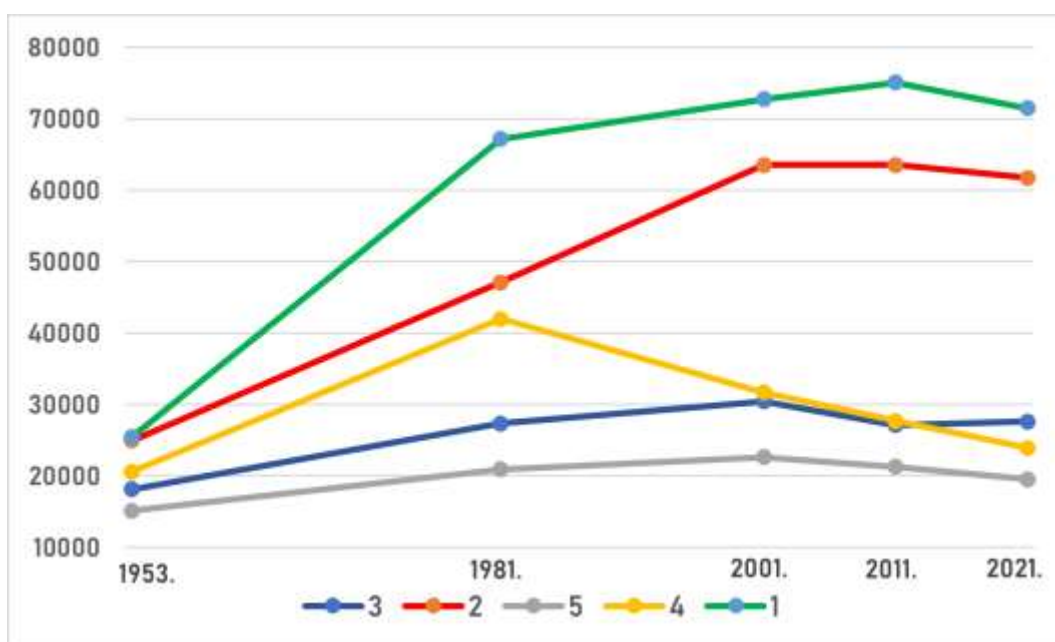
2

23. Klimatski dijagram se odnosi na naselje koje je na karti označeno plavim kružićem i brojem _____. Puni naziv tipa klime koji je prevladavajući na području tog naselja jest _____.

1

24. Klimatološki gledano najkišovitije godišnje doba naselja s dijagrama jest _____ te je u tom godišnjem dobu ukupno palo _____ mm padalina.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI POMOĆU DIJAGRAMA I KARTE.

1

25. Ime regionalnog centra koji je na priloženoj karti i dijagramu obilježen brojkom 2 jest _____ i nalazi se u makroregiji čije je ime _____.

1

26. Ime regionalnog centra koji među navedenima u zadnja četiri popisa imao stalan pad broja stanovnika jest _____, dok je ime regionalnog centra koji je od navedenih jedini imao porast broja stanovnika 2021. u odnosu na prethodni popis _____.

1

27. Na karti i dijagramu je regionalni centar Virovitica obilježen brojkom _____. Od koje popisne godine na priloženom dijagramu bilježi stalan pad broja stanovnika? Od popisa _____ godine.

**U TEKSTU SU TRI POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH I PREPIŠI U PRVI STUPAC
TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOM REDU, UPIŠI TOČNE
POJMOVE.**

3

28. U tekstu o ribarstvu u Hrvatskoj tri su pogrešna pojma.

Ribarstvo ima dugu tradiciju u Primorskoj Hrvatskoj. U našem se moru najviše lovi riba papalina. Najpoznatija su ribarska središta Sali na Dugom otoku, Komiža na Visu i Kali na Ugljanu. Osim ulovom ribe, stanovništvo se bavi uzgojem morskih životinja i biljaka za dobivanje hrane (školjke, rakovi), što se zove melioracija. Najveći je uzgoj lubina i komarči od bijele ribe te palamide od plave ribe.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM